

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Το πρότυπο της γυναίκας και του άντρα, όπως προβάλλεται από τα παιδικά παραμύθια, ποιήματα και τραγούδια]

Από τα παιδικά παραμύθια, ποιήματα και τραγούδια που μελετήθηκαν προκύπτει για τη γυναίκα ένα πρότυπο τελείως διαφορετικό από εκείνο του άντρα. Στις συγκεκριμένες πηγές διαφοροποιούνται οι ρόλοι, οι ιδιότητες, τα ενδιαφέροντα και τα επαγγέλματα των δύο φύλων.

Η πρώτη και σημαντικότερη ιδιότητα που αποδίδεται στη γυναίκα είναι αυτή της νοικοκυροσύνης. Ρόλος του γυναικείου φύλου μέσα στην οικογένεια είναι η ευθύνη για το νοικοκυριό, την τάξη του σπιτιού και τη μαγειρική. Μόνο το προσόν της καλής νοικοκυράς είναι υπεραρκετό για ένα κορίτσι. Εκτός όμως από νοικοκυρά, η γυναίκα παρουσιάζεται ανόητη, φλύαρη, δειλή, πονηρή και ανεύθυνη. Σε αντίθεση ο άντρας είναι ο έξυπνος, αυτός που δίνει λύση σε όλα τα προβλήματα, που προστατεύει τη γυναίκα. Όσον αφορά στα ενδιαφέροντα της γυναίκας, περιορίζονται μόνο στο πώς θα είναι η εξωτερική της εμφάνιση, ενώ η καλλιέργεια του εσωτερικού της κόσμου είναι μια έννοια άγνωστη γι' αυτήν. Αντίθετα, η εμφάνιση του άντρα είναι πιο απλή και ατημέλητη.

Στα παραμύθια, ποιήματα και τραγούδια που μελετήθηκαν δε γίνεται λόγος για εργαζόμενη γυναίκα. Η γυναίκα είναι η υπεύθυνη για το νοικοκυριό του σπιτιού, ενώ ο άντρας είναι αυτός που εργάζεται έξω από το σπίτι και προσφέρει τα υλικά αγαθά στην οικογένεια. Επίσης, είναι αυτός που ασχολείται με τις «τεχνικές» δουλειές το σπιτιού. Το μόνο **γυναικείο επάγγελμα** που αναφέρεται είναι αυτό της πλύστρας. Η γυναίκα παρουσιάζεται τελείως ανίκανη να εργαστεί έξω από το σπίτι. Επομένως, αυτό που χαρακτηρίζει τη γυναίκα είναι η παθητικότητα. Ο άντρας είναι αυτός που ενεργεί, ενώ η γυναίκα δέχεται παθητικά ό,τι συμβαίνει. Αποδέχεται αυτή τη **θέση**, χωρίς να κάνει τίποτε για να την αλλάξει, γιατί τη θεωρεί φυσική και δεδομένη.

Από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω προκύπτει μια σαφής διαφοροποίηση των ρόλων των δύο φύλων. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν είναι φανερά. Το **πρότυπο του άντρα** που προβάλλεται είναι αυτό του λογικού, του έξυπνου, του δραστήριου, του γενναίου και του προστάτη της γυναίκας. Αυτός είναι που κατέχει κυρίαρχη θέση μέσα στην οικογένεια και στην κοινωνία. Όμως, ο ρόλος της γυναίκας είναι υποδεέστερος. Εκείνη παρουσιάζεται ευαίσθητη, παθητική, αδύναμη, με **περιορισμένα ενδιαφέροντα**,

που αφορούν κυρίως την εξωτερική της εμφάνιση και **νοικοκυριό**. Είναι ένα άβουλον, υπάκουο στις επιθυμίες του άντρα, δεν έχει δική της προσωπικότητα και εξαρτάται πάντα από τον άντρα. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες εκδόσεις των παραμυθιών, των ποιημάτων και των τραγουδιών που μελετήθηκαν είναι πρόσφατες. Όμως, η χρονολογία της έκδοσης δεν έχει καμία σημασία, εφόσον τα βιβλία αυτά κυκλοφορούν σήμερα στις βιβλιοθήκες και στα βιβλιοπωλεία, πράγμα που σημαίνει ότι διαβάζονται από τα παιδιά.

Μ. Ιωαννίδου (1995). Το πρότυπο της γυναίκας και του άντρα, όπως προβάλλεται από τα παιδικά παραμύθια, ποιήματα και τραγούδια. *Διαφωτικές Σχέσεις. Εισηγήσεις στο Σεμινάριο Κατάρτισης Εκπαιδευτικών-Στελεχών σε θέματα Σεξουαλικής Αγωγής και Ισότητας Φύλων. Β' τόμος*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 222-224 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Σύμφωνα με τη συγγραφέα, πώς παρουσιάζεται στα παραμύθια, τα ποιήματα και τα τραγούδια ο καταμερισμός των καθηκόντων των δύο φύλων; (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2.α. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος (Η πρώτη... και ατημέλητη) του κειμένου;

(μονάδες 2)

B2.β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 3)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να δημιουργήσετε μία πρόταση για κάθε λέξη ή φράση του κειμένου με **έντονη γραφή: γυναικείο επάγγελμα, θέση, πρότυπο του άντρα, περιορισμένα ενδιαφέροντα, νοικοκυριό.** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)